

Sharkansky (1971 : 146) เสนอว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องตระหนักถึงมีหลายประการ การติดตามผลถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะทำให้ทราบว่ามีการปฏิบัติตามแผนจริงหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร ควรหามาตรการในการแก้ไขและปรับปรุงวิธีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้ได้ผลดียิ่งขึ้นหรือไม่ อย่างไร หากหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติมีการติดตามประเมินผลนโยบาย ย่อมทำให้การปฏิบัติงานมีโอกาสสำเร็จตามวัตถุประสงค์

กล้า ทองขาว (2534 : 110) ที่ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ : กรณีศึกษานโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ โดยได้กำหนดปัจจัยด้าน มาตรการควบคุม ประเมินผล เป็น 1 ใน 5 ตัวแปรอิสระ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ : กรณีศึกษานโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ ปัจจัยด้าน มาตรการควบคุม ประเมินผล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เหนือระดับ 0.01

วัชรินทร์ สุทธิชัย (2554) ที่ได้วิจัยปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏไปปฏิบัติ: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้กำหนดปัจจัยด้านการติดตามการดำเนินงานเป็น 1 ในตัวแปรอิสระ

ผลการวิจัยพบว่าการนำนโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏไปปฏิบัติ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านปัจจัยด้านการติดตามการดำเนินงานมีผลต่อความสำเร็จในระดับค่อนข้างมาก

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านมาตรการการควบคุมและประเมินผล มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ถ้าหน่วยงานมี มาตรการการควบคุมและประเมินผลที่เหมาะสม เป็นที่ยอมรับ มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน สามารถประเมินได้ตามวัตถุประสงค์ บุคลากรมีความเข้าใจ ฝ่ายบริหารมีเป็นกลาง จะทำ เกิดความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

6. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก

นักวิชาการที่อธิบายถึงปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก มีดังนี้

วรงค์ จันทรร (2554 : 129-146) อธิบายว่า ตัวแปรนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างให้เกิดความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพราะแนวคิดที่ว่าความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ นั้นเกิดจากความสามารถ ของผู้เล่น (Players) หรือบุคคลที่เป็นตัวแทนขององค์กรกลุ่มหรือสถาบัน และความสัมพันธ์กับปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กร ตัว

แปรนี้ประกอบไปด้วยปัจจัยย่อยอีกหลายประการ เช่น ระดับความสนับสนุนหรือต่อต้านจากฝ่ายต่างๆ จำนวนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและระดับการพึ่งพาที่ต้องมีระหว่างหน่วยงาน ความสามารถในการเจรจาต่อรองสภาพแวดล้อมภายนอก และเงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

มยรี อนุมานราชชน (2553 : 221-226) กล่าวว่า การบรรลุวัตถุประสงค์ของการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะต้องประกอบด้วยปัจจัยที่ สภาพแวดล้อมภายนอกหน่วยงานที่เอื้ออำนวยต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพราะอุปสรรคนั้นมักอยู่สภาพแวดล้อมภายนอกตัวนโยบาย และอยู่ภายนอกหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ อุปสรรคนี้อาจเป็นอุปสรรคทางกายภาพ เช่น ภาวะภัยแล้ง การระบาดของโรคพิษ หรืออาจเป็นอุปสรรคทางการเมือง กล่าวคือ การนำนโยบายไปปฏิบัติ ถูกคัดค้านโดยกลุ่มที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องหรือกลุ่มที่มีอำนาจขณะนั้น

กล่าวโดยทั่วไปปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกอาจแบ่งได้ 4 ประการ ตาม PEST ดังนี้ 1) สภาพแวดล้อมภายนอกด้านการเมือง (Politics) 2) สภาพแวดล้อมภายนอกด้านเศรษฐกิจ (Economics) 3) สภาพแวดล้อมภายนอกด้านสังคม (Social) 4) สภาพแวดล้อมภายนอกด้านเทคโนโลยี (Technology)

Van Horn, Carl E. and Van Meter (1975 : 445-488) ได้แสดงความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติด้านสภาพแวดล้อมภายนอกด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมไว้ว่า หากสถานการณ์ทางการเมืองขาดเสถียรภาพ มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลบ่อย การเมืองเป็นระบบอุปถัมภ์มีการแสวงหาผลประโยชน์ทางการเมืองสูง อาจทำให้เกิดปัญหาการทุจริตในการดำเนินโครงการต่าง ๆ และส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโครงการ ซึ่งถ้าโครงการไม่บรรลุผลสำเร็จ ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของแผนงานและนโยบายด้วยในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจ หมายถึงสภาวะทางเศรษฐกิจ และการเงินของประเทศในขณะนั้นเอื้ออำนวยต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ย่อมทำให้หน่วยงานปฏิบัติมีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินงาน การนำนโยบายไปปฏิบัติก็ย่อมจะสำเร็จได้ง่าย แต่ถ้าหากสภาวะทางเศรษฐกิจตกต่ำ เกิดปัญหาเงินเฟ้ออย่างรุนแรง ราคาน้ำมันแพง สินค้ามีราคาสูง หรือสินค้าบางอย่างขาดตลาดงบประมาณแผ่นดินถูกตัดทอน ย่อมมีผลกระทบต่อ การนำนโยบายไปปฏิบัติปฏิบัติงานตามโครงการ หรือ

Sabatier and Mazmanian (1980 : 439-468) อธิบายว่าองค์ประกอบที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของนโยบายนั้น ดังนี้

สิ่งแวดล้อมทางการเมืองสามารถส่งผลกระทบต่อความเป็นไปได้ทาง ของนโยบาย เช่นนโยบายที่ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากกลุ่มผลประโยชน์และบุคคลที่สำคัญ ๆ ในวงการรัฐบาลและรัฐบาลจะมีโอกาสอย่างมากที่จะประสบความสำเร็จการเจรจาระหว่างรัฐบาลกับเอกชน การสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ มีผลต่อความสำเร็จของนโยบาย

ในด้านเศรษฐกิจนั้นความสำเร็จของนโยบายจะขึ้นอยู่กับระดับของการสนับสนุนของกลุ่มธุรกิจเอกชนมีต่ออนโยบายนั้น ๆ นโยบายที่มีการเจรจาตกลงกันระหว่างรัฐบาลกับเอกชนอยู่เสมอ ผลกระทบของนโยบายที่มีกลุ่มอาชีพที่มีอิทธิพล นโยบายที่กลุ่มอาชีพที่มีอิทธิพลคงเห็นว่าจะส่งผลกระทบต่อในการนำไปปฏิบัติเป็นอย่างมาก

ในด้านสังคมนั้น ความสนับสนุนจากชนชั้น ในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลาย นโยบายที่ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากชนชั้นนำแล้ว โอกาสที่การนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จจะมีมาก การสนับสนุนจากสื่อมวลชน การสนับสนุนจากสื่อมวลชน ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไปจะไปส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการผลักดันให้นโยบายนั้นประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในการผลักดันให้นโยบายนั้นประสบความสำเร็จ รวมตลอดถึงกลุ่มประชาชนที่จะได้รับผลกระทบจากนโยบายนั้น

ในด้านเทคโนโลยีนั้น เป็นที่ยอมรับว่า การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีมักจะเกิดขึ้นรวดเร็วมก และการเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้งจะส่งผลอย่างสำคัญต่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายต่าง ๆ เพราะฉะนั้นความเป็นไปได้ทางเทคโนโลยีจึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้จึงเป็นลักษณะที่ควรให้ความสนใจ ลักษณะของเทคโนโลยี เทคโนโลยีที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติตามนโยบายที่วางไว้นั้นต้องเป็นเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับสถานการณ์หรือภาวะแวดล้อมที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติ

Murphy (1971 : 36-67) ซึ่งให้เห็นว่าความสำเร็จของนโยบายจะขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนจากผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งว่าชอบหรือไม่ชอบนโยบายนั้น โครงการพัฒนาต่าง ๆ ในประเทศกำลังพัฒนาถ้าต้องการจะให้ประสบความสำเร็จในทางปฏิบัติ โครงการนั้น ๆ จะต้องสนองความต้องการที่แท้จริงของชุมชนที่เป็นเป้าหมายของโครงการมักจะมีโอกาสสำเร็จเมื่อนำมาปฏิบัติ

วัชรินทร์ สุทธิชัย (2554 :137) ที่ได้วิจัยปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏไปปฏิบัติ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยได้กำหนดปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก เป็น 1 ในตัวแปรอิสระ

ผลการวิจัยพบว่าการนำนโยบายมหาวิทยาลัยราชภัฏไปปฏิบัติ : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านปัจจัยปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความผันผวนทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ด้านสภาพสังคมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

สรุปได้ว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพราะสภาพแวดล้อมภายนอกเป็นสภาพที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของหน่วยงาน และหน่วยงานไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ตรงกันข้าม ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก มีอิทธิพลและเป็นตัวกำหนดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เช่น เมื่อการเมืองเปลี่ยนพรรค นโยบายการบริหารประเทศย่อมเปลี่ยนไป เมื่อนโยบายเศรษฐกิจเปลี่ยน ผลกระทบของนโยบายต่อกลุ่มอาชีพเปลี่ยนไป เมื่อความสัมพันธ์ของคนในสังคมเปลี่ยนไป สภาพสังคมโดยรวมก็เปลี่ยนไป และเมื่อความเจริญทางเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงต่างๆตามมามากมาย ดังนั้น ความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงอยู่ภายใต้อิทธิพลของการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก

จากการสังเคราะห์สังเคราะห์ตัวแปรที่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติสามารถสรุปเป็นตารางได้ ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ตัวแปรที่เป็นปัจจัยส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ปัจจัยส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ	นักวิชาการ	ลักษณะของปัจจัย
1. วัตถุประสงค์ของนโยบาย	1. วรเดช จันทรร 2. มยุรี อนุมานราชชน 3. กล้า ทองขาว	1. ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ 2. ความสอดคล้องต้องกันของ
	4. วัชรินทร์ สุทธิชัย 5. ชบาเกียรติ์และ แมชมาเนียน 6. แวน ฮอร์น, คาร์ล อี และ แวน มีเตอร์	วัตถุประสงค์ 3. ความง่ายในการรับรู้วัตถุประสงค์
2. ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ	1.กล้า ทองขาว 2. แวน ฮอร์น, คาร์ล อี และ	1. มีกำลังคนและทรัพยากรอื่น ๆ พร้อมอยู่แล้ว

ปัจจัยส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ	นักวิชาการ	ลักษณะของปัจจัย
	แวน มีเตอร์	2. ขนาดเล็กที่มีระดับชั้นการบังคับบัญชาน้อย 3. ผู้นำที่เข้มแข็ง และมีความสามารถ
3. การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน	1. กล้า ทองขาว 2. มยุรี อนุมานราชชน 3. แวน ฮอร์น, คาร์ล อี และแวน มีเตอร์	1. หน่วยปฏิบัติ ระดับท้องถิ่นยอมรับและเต็มใจปฏิบัติตามไป 2. ไม่มีความขัดแย้งภายในองค์กร 3. มีการสนับสนุนจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น
4. สมรรถนะขององค์กร	1. วรเดช จันทรร มยุรี อนุมานราชชน 2. กานต์ เสกขุนทด 3. วชรินทร์ สุทธิชัย	1. ชีตความสามารถขององค์กร 2. โครงสร้างขององค์กรที่เหมาะสม 3. มีงบประมาณเพียงพอ 4. มีนโยบายการประกันคุณภาพ 5. ใช้เทคนิคการวางแผน และการบริหารที่เหมาะสม
5. มาตรการการควบคุมและประเมินผล	1. ชาร์แคนสกี 2. กล้า ทองขาว 3. วชรินทร์ สุทธิชัย	1. มีการติดตามผล 2. มีมาตรการควบคุม ประเมินผล 3. มีตัวชี้วัดที่ชัดเจน
6. สภาพแวดล้อมภายนอก	1. วรเดช จันทรร 2. มยุรี อนุมานราชชน 3. วชรินทร์ สุทธิชัย 4. แวน ฮอร์น, คาร์ล อี และแวน มีเตอร์ 5. มอร์ฟี	1. ระดับความสนับสนุนฝ่ายต่างๆ 2. จำนวนหน่วยงานที่สนับสนุน 3. ความสามารถในการเจรจาต่อรอง 4. หน่วยงานภายนอกที่เอื้ออำนวยต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ 5. สภาวะทางเศรษฐกิจ และการเงินของประเทศในขณะนั้น 6. การสนับสนุนจากผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

ที่มา : สังเคราะห์จากตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

1. ความหมายของรูปแบบ

คำว่า “รูปแบบ” ตรงกับคำในภาษาอังกฤษ คือ “Model” นักวิชาการทั้งของไทยและของต่างประเทศได้ให้คำจำกัดความไว้ ดังนี้

ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิงษ์ (2541 : 3) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง รูปแบบของจริง รูปแบบที่เป็นแบบอย่าง และแบบจำลองที่เหมือนของจริงทุกอย่างแต่มีขนาดเล็กลงหรือใหญ่ขึ้นกว่าปกติ

อุทัย บุญประเสริฐ (2546 : 31) อธิบายว่ารูปแบบ หมายถึง รูปแบบเป็นสิ่งจำลองของจริงจาก ปรัชญาการณ เพื่อให้เราได้เข้าใจความสัมพันธ์ของรูปแบบที่สลับซับซ้อนหรือเป็นสิ่งที่พัฒนาขึ้นเพื่ออธิบายคุณลักษณะที่สำคัญของปรากฏการณ์จริงอย่างใดอย่างหนึ่งให้ง่ายต่อการเข้าใจชัดเจนขึ้น

Smith (1980 : 15) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง ชุดของทฤษฎีที่ผ่านการทดสอบความแม่นยำ (validity) และความน่าเชื่อถือ (reliability) แล้ว สามารถระบุและพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์หรือทางสถิติได้ด้วย

Bardo and Hartman (1982 : 70) กล่าวว่ารูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของ ปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยเข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

สรุปได้ว่า รูปแบบ (Model) หมายถึง โครงสร้างโปรแกรมแบบจำลองหรือชุดของทฤษฎีที่จำลองขึ้นตามสภาพจริง หรือสิ่งที่แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ เพื่อลดทอนเวลา และพิจารณาว่ามีสิ่งใดบ้างที่ต้องนำมาศึกษา เพื่อใช้แทนแนวคิดหรือปรากฏการณ์หนึ่งๆซึ่งสามารถอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ของรูปแบบนั้นๆ

2. ประเภทของรูปแบบ

นักวิชาการได้แบ่งประเภทของรูปแบบ ไว้ ดังนี้

Smith, et al (1980 : 131) ได้แบ่งประเภทรูปแบบไว้ 2 ประเภทคือ

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) จำแนกเป็นรูปแบบภายนอกที่มีลักษณะคล้ายของจริง ได้แก่ รูปแบบของเครื่องบินจำลอง และรูปแบบเชิงอุปมาที่มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนทำการทดลองจริง

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ จำแนกเป็นรูปแบบข้อความ ซึ่งเป็นการใช้ข้อความในการอธิบายข้อความ เช่น การพรรณนาของลักษณะงาน เป็นต้น

Keeves (1988 : 78) กล่าวว่า รูปแบบทางการสังคมศาสตร์ สามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงเทียบเคียง(Analog Model) เป็นรูปแบบที่ใช้เปรียบเทียบอุปมาอุปมัย กับปรากฏการณ์ที่เป็นรูปธรรม เพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม

2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในรูปแบบของข้อความ โดยใช้ภาษาเป็นสื่อในการอธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นรูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ

4. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นรูปแบบที่ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สามารถอธิบายได้ว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีอิทธิพลร่วมกับหลักการสร้างรูปแบบเชิงข้อความ โดยนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้น

กล่าวโดยสรุป รูปแบบมีหลายประเภท เช่น รูปแบบเชิงกายภาพ และเชิงสัญลักษณ์ ส่วนรูปแบบทางสังคมศาสตร์ ได้แบ่งออกเป็น รูปแบบที่ใช้การอุปมาอุปไมยเทียบเคียงปรากฏการณ์ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม รูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิรูปภาพ รูปแบบที่ใช้สมการทางคณิตศาสตร์เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ และรูปแบบที่นำเอา ตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น เป็นต้น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ รูปแบบที่ใช้เป็นเชิงข้อความ ซึ่งเป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาเพื่อให้เห็นมโนทัศน์ โครงสร้างทางความคิด และเชิงสาเหตุ ที่ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สามารถอธิบายได้ว่าตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่มีอิทธิพลร่วมกับหลักการสร้างรูปแบบเชิงข้อความ เป็นรูปแบบอธิบายให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม

3. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบกับทฤษฎี (Model and Theories)

รูปแบบกับทฤษฎีไม่ใช่สิ่งเดียวกัน แต่มีความสัมพันธ์กันใน 2 ลักษณะคือ

1. รูปแบบเชิงทฤษฎี (Theoretical Model) คือรูปแบบที่สร้างขึ้นจากแนวคิด ประสบการณ์งานวิจัยหรือตามทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว เพื่อหาข้อสรุปในการอธิบาย ทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ของเรื่องที่ศึกษา เพื่อทดสอบรูปแบบกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้แล้ว ถ้ามีความสอดคล้องกันรูปแบบนั้นก็มีความน่าเชื่อถือ อันอาจนำไปสู่กระบวนการสร้างทฤษฎีในเรื่องนั้นๆต่อไป ดังนั้น การสร้างรูปแบบเชิงทฤษฎีอาจเป็นเพียงขั้นตอนหนึ่งของการสร้างทฤษฎีใหม่เท่านั้น

2. รูปแบบเชิงปฏิบัติ (Practical Model) หมายถึง รูปแบบที่สร้างขึ้นจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว เพื่อให้เข้าใจทฤษฎีนั้นง่ายขึ้นหรือเพื่อนำไปใช้อธิบาย ทำนายอนาคตหรือควบคุมปรากฏการณ์ที่ศึกษา ดังนั้นลักษณะของรูปแบบจึงเป็นเพียงแบบจำลองอย่างหนึ่ง ที่ได้จากการถ่ายทอดจากทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ รูปแบบอาจเป็นรูปแบบง่าย ๆ ไปจนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อนมาก ๆ และมีรูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ที่เป็นแบบจำลองของวัตถุและรูปแบบในสังคม ซึ่งหมายถึงชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้นิยามลักษณะหรือบรรยายคุณสมบัติต่างๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย ดังนั้นรูปแบบจึงไม่ได้บรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุม ซึ่งจะทำให้รูปแบบมีความสลับซับซ้อนยุ่งยากเกินไปในการที่จะทำให้เกิดความเข้าใจได้

รูปแบบที่ใช้ศึกษาค้นคว้าวิจัยปรากฏการณ์ทางสังคม ควรมีคุณสมบัติ 2 ประการคือ 1) รูปแบบมีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของปรากฏการณ์ที่ศึกษา และสามารถนำไปใช้เพื่อหาข้อสรุป โดยอธิบายเทคนิคการทำนายอนาคตหรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงได้ถูกต้อง และส่วนการที่จะระบุว่ารูปแบบหนึ่ง ๆ จะต้องมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสม และรูปแบบนั้น ๆ ควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อจำกัดตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องอธิบายปรากฏการณ์นั้นอย่างไร ซึ่งกล่าวสรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองของกรอบแนวคิดที่ได้จากการศึกษานวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาพัฒนาขึ้นมาเพื่อแสดงหรืออธิบายถึงปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น ทั้เป็นกลุ่มแนวคิดและมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ต่อไป

4. การพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบนั้นอาจจะมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออก เป็นสองตอนใหญ่ ๆ คือ การสร้างรูปแบบ (Construct) และ

การหาความตรง (Validity) ของรูปแบบ ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรมันขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ การสร้างรูปแบบ (model) นั้นไม่มีข้อกำหนดที่ตายตัวแน่นอนว่าต้องทำอะไรบ้าง แต่โดยทั่วไปจะเริ่มต้นจากการศึกษา องค์ความรู้ (Intensive Knowledge) เกี่ยวกับเรื่องที่เราจะสร้างรูปแบบให้ชัดเจน จากนั้นจึงค้นหาสมมุติฐานและหลักการของรูปแบบที่จะพัฒนา แล้วสร้างรูปแบบตามหลักการที่กำหนดขึ้น และนำรูปแบบที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความเหมาะสมและหาคุณภาพของรูปแบบต่อไปการ โดยสรุป การพัฒนารูปแบบมีหลักการ 4 ประการดังนี้ (Keeves. 1988 : 183)

4.1 รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างของตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา อย่างไรก็ตามความเชื่อมโยงแบบเส้นตรงเป็นแบบธรรมดาทั่วไปนั้น มีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ

4.2 รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกต และหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

4.3 รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่กำลังศึกษาดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้แล้ว ควรใช้รูปแบบในการอธิบายปรากฏการณ์

4.4 รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องรูปแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยในประเทศ และงานวิจัยต่างประเทศ ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

อาคม ใจแก้ว (2533 : 224) ที่ได้ศึกษา การนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ : กรณีศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ ผลการวิจัยพบว่า มีหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านลักษณะของนโยบาย ได้แก่ความชัดเจนและความเป็นไปได้ของนโยบาย ความสอดคล้องของนโยบายต่อสภาพปัญหา ภายใต้แนวคิดทฤษฎีที่นำมากำหนดนโยบายนั้น
2. ปัจจัยด้านลักษณะขององค์การ ได้แก่การประสานงานและการสนับสนุนจากหน่วยงานระดับเหนือ
3. ปัจจัยด้านลักษณะของข้าราชการ ได้แก่ความรู้ความสามารถ ความตั้งใจจริง ตลอดจนการปรับตัว
4. ปัจจัยด้านทรัพยากร ได้แก่งบประมาณ จำนวนทีมงานและบุคลากร
5. ปัจจัยด้านการใช้ข้อมูลและกระบวนการติดต่อสื่อสาร ได้แก่การใช้ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายในระดับพื้นที่ การใช้ข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ
6. ปัจจัยด้านลักษณะกลุ่มบุคคลเป้าหมายของนโยบาย ได้แก่ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และการสนับสนุนของผู้นำท้องถิ่น
7. ปัจจัยด้านลักษณะชุมชน ได้แก่ความสำคัญด้านสังคมและวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น

กล้า ทองขาว (2534 : 98) ที่ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ : กรณีศึกษานโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ความชัดเจนของเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโครงการ 2) การมอบหมายงาน การมอบหมายงานและภารกิจที่ดี มีการวางแผนการดำเนินงาน การกำหนดขั้นตอน และวิธีการทำงาน 3) ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ กล่าวคือ หน่วยงานมีความเข้มแข็ง มีศักยภาพในการทำงาน มีความศรัทธาในงาน 4) การสนับสนุนจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น 5) มาตรการการควบคุมและประเมินผล ผู้บริหารระดับสูงให้ความสนใจ ติดตามการปฏิบัติงาน และ 6) การเห็นประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง คือเห็นคุณค่าของการรู้หนังสือ

กิตติ บุญนาค (2536 : 236) ที่ได้ศึกษาการนำนโยบายภาษีมูลค่าเพิ่มไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาวิเคราะห์เชิงปรากฏการณ์ ธุรกิจโรงแรม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ 1) ความชัดเจนของเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย ประกอบด้วย บุคลากรมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีความรับผิดชอบ ในโครงการและกิจกรรม 2) ปัจจัยด้านการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน ประกอบด้วยความชัดเจนในการกำหนดขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินงาน

การจัดสรรหน้าที่ ความรับผิดชอบระหว่างหน่วยงานมีความเหมาะสม 3) ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วยสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ เนื้อหาสาระของสื่อมีความเหมาะสม 4) ปัจจัยด้านการควบคุม ประเมินผลและการกระตุ้นส่งเสริม ประกอบด้วย การกำหนดมาตรการในการควบคุม และการประเมินผลการปฏิบัติงาน การปรับเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบาย 5) ปัจจัยด้านสมรรถนะขององค์กร ประกอบด้วยความพร้อมของบุคลากร ในแง่ความรู้ความสามารถ ตลอดจนมีผู้ปฏิบัติที่มากพอ มีความพร้อมด้านงบประมาณ เงินทุนและระเบียบข้อบังคับที่เหมาะสม มีอุปกรณ์ที่เพียงพอ 6) ปัจจัยด้านการสร้างแรงจูงใจต่อผู้ประกอบการและประชาชน ประกอบด้วย ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากนโยบาย ความสะดวกและวิธีปฏิบัติของนโยบาย

ดรรรัตน์ แก้วสลบสี (2542 : 80) ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ: ศึกษาเฉพาะกรณีการรวมกลุ่มอาชีพโครงการไทยช่วยไทย กรมประชาสัมพันธ์” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทัศนคติของเจ้าหน้าที่ต่อปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายการรวมกลุ่มอาชีพ โครงการไทยช่วยไทยไปปฏิบัติและเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง การบริหารโครงการให้มีประสิทธิภาพ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัตินั้น ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งแต่ละปัจจัยประกอบด้วยปัจจัยย่อยรวม 6 ปัจจัย โดยแต่ละปัจจัยนั้นผู้ปฏิบัติมีความคิดเห็น หรือทัศนคติ ดังนี้ ปัจจัยภายในองค์กร พบว่า ผู้ปฏิบัติมีความคิดเห็นหรือทัศนคติคือ ปัจจัยภายในองค์กร พบว่า ผู้ปฏิบัติมีความคิดเห็นหรือทัศนคติในระดับสูงต่อปัจจัยด้านทรัพยากร ด้านทัศนคติต่อนโยบาย และมีความคิดเห็นหรือทัศนคติในระดับปานกลางต่อ ปัจจัยด้านการประเมินผล และด้านความเข้าใจนโยบาย ปัจจัยภายนอกองค์กร พบว่า ผู้ปฏิบัติมีความคิดเห็น หรือทัศนคติในระดับสูงต่อปัจจัยด้านความร่วมมือ จากหน่วยงานภายนอก และด้านการเมืองและการปกครอง จากผลการศึกษาข้างต้น มีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณา ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ โดยเฉพาะความเข้าใจนโยบายและด้านการประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเข้าใจในนโยบาย และมีการพัฒนาความสามารถในการประเมินผล เพื่อให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น

ชานาญ มั่นดี, ยุทธพงศ์ จาดยางโทน และสมคิด คำแหง (2549 : 101) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการนำนโยบายไปปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าภาครัฐของสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของนโยบาย พบว่า บุคลากรมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของนโยบายการประหยัดพลังงานไฟฟ้า

ภาครัฐเป็นส่วนมาก และหน่วยงานมีวิธีการทำให้บุคลากรเข้าใจสาระสำคัญของนโยบายการประหยัดพลังงานไฟฟ้าภาครัฐ โดยใช้วิธีการสื่อสารภายในองค์กร เช่น การประชุม การจัดทำประกาศ ประชาสัมพันธ์การสื่อสารผ่าน Internet ด้านศักยภาพขององค์กร หน่วยงาน พบว่า หน่วยงานมีการประชุมวางแผนและกำหนดภารกิจในการปฏิบัติตามมาตรการประหยัดพลังงานไฟฟ้าร่วมกันภายในหน่วยงาน โดยมีการจัดการประชุมเป็นระยะๆ เพื่อย้ำเตือนและประเมิน เพื่อมอบรางวัลแก่หน่วยงานย่อยที่สามารถปฏิบัติได้จริงทำให้ภาพรวมการใช้ไฟฟ้าของหน่วยงานลดลง และมีระบบการประสานงาน การมอบหมาย และแบ่งงานในหน่วยงาน ด้านภาวะผู้นำ พบว่า ผู้นำหน่วยงาน เป็นแบบอย่างที่ดี มีความเข้าใจ มีความสามารถในการบริหารจัดการหน่วยงาน โดยมีการชี้แนะ ชี้แนะ ให้คำปรึกษาและประเมินผลอย่างใกล้ชิดในการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติตามนโยบายนำไปสู่เป้าหมาย โดยใช้วิธีการประเมินอย่างเป็นระบบ เป็นวิธีการในการควบคุมดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย โดยที่ผู้นำหน่วยงานมีวิธีการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติโดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) ที่มีตัวชี้วัด และเกณฑ์ที่ชัดเจน (KPI) ที่มีความเที่ยงและได้มาตรฐาน ด้านแผน โครงการ มาตรการ พบว่า บางหน่วยงานไม่ได้กำหนดเป็นแผน โครงการ หรือมาตรการ โดยตรง มีการรณรงค์เป็นระยะเพื่อให้แทรกซึมกับการทำงาน ลดการใช้ไฟฟ้าที่ไม่จำเป็นเน้นการปฏิบัติของบุคลากร ผลในภาพรวมถึงความคุ้มค่าของการใช้ไฟฟ้าเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมาและยังไม่มีการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมจากบุคลากรทั้งภายใน ภายนอกหน่วยงาน และด้านกระบวนการดำเนินงานตามแผน พบว่า รูปแบบวิธีการทำงาน และหลักในการปฏิบัติงาน ใช้การรณรงค์ การสร้างจิตสำนึก การมีส่วนร่วมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า และการกำหนดมีแผนที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน มีกระบวนการแปลงนโยบายเป็นต้นแบบในการดำเนินการตามนโยบายประหยัดพลังงานมาสู่ภารกิจของหน่วยงาน มีการติดตามประเมินผลและการสรุปผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติ ด้านความสัมพันธ์การนำนโยบายประหยัดพลังงานไฟฟ้าของมหาวิทยาลัยนเรศวร ด้านวัตถุประสงค์ของการนำนโยบายประหยัดพลังงานไฟฟ้ามีความสัมพันธ์กับผลการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับปานกลาง ด้านศักยภาพขององค์กร/หน่วยงานมีความสัมพันธ์กับผลการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับปานกลาง ด้านภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับผลการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมาก ด้านแผนงาน/โครงการ/มาตรการมีความสัมพันธ์กับผลการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมาก และด้านกระบวนการดำเนินงานตามแผนมีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมาก

ทรงพล เครือคำหั่ว (2550 : 149) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่นที่มีต่อกระบวนการนโยบายสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคำ อำเภอเมือง ลำปาง จังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า สถานภาพการเป็นผู้นำท้องถิ่นที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการที่มีต่อกระบวนการนโยบายสาธารณะในประเด็น การกำหนดนโยบายแผนงาน โครงการและการติดตามประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดทำนโยบายผู้นำท้องถิ่นเป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับสูง และระดับต่ำด้านการจัดทำแผนพัฒนาตำบล ผู้นำท้องถิ่นเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำและระดับสูง และด้านการจัดทำโครงการผู้นำท้องถิ่นที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำ และระดับสูง และด้านการจัดการติดตามประเมินผล ผู้นำท้องถิ่นที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารท้องถิ่น ได้มีการพัฒนาศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นค่าอย่างค่อยเป็นค่อยไปจึงทำให้เกิดความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ ความเข้าใจ และมีความรู้ที่น้อย สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ควรจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป อุปสรรค คือ ผู้นำท้องถิ่นที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการไม่รับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน ข้อเสนอแนะผู้นำท้องถิ่นที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ควรศึกษาปัญหา ก่อนจัดทำโครงการและจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมกับสภาพของปัญหาในพื้นที่

ศรัณย์ ฐิตารีย์ (2550 : 218) ที่ได้ศึกษาการนำนโยบายการสร้างที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยไปปฏิบัติ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ ปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของนโยบาย ความเพียงพอของทรัพยากร ลักษณะของหน่วยงานที่นำนโยบายไปปฏิบัติ การวางแผนและควบคุม และการสนับสนุนจากการเมืองและประชาชน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ สอดคล้องกับทฤษฎีการศึกษาในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติมากที่สุดคือการสนับสนุนจากการเมืองและประชาชน การวางแผนและการควบคุม ความเพียงพอของทรัพยากร และปัจจัยด้านวัตถุประสงค์ของนโยบาย แสดงว่านโยบายที่เป็นประชานิยมจะประสบความสำเร็จต้องได้รับการสนับสนุนจากการเมืองและประชาชน

ชัชวาล อาจบัณฑิตย (2551 : 108) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลตำบลคอนสักจังหวัดสุราษฎร์ธานี ต่อการนำนโยบาย ตัวแบบบูรณาการไปปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลคอนสัก ประกอบด้วย 5 ปัจจัย

หลักที่สำคัญ ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านสมรรถนะองค์กร ซึ่งมีองค์ประกอบย่อย 5 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านสถานที่ในการปฏิบัติงาน ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้ง 5 ด้านมีระดับความสำคัญต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและการควบคุม พบว่า การจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงานเพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานตามแนวนโยบายของผู้บริหาร มีระดับความสำคัญต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติมากที่สุด และการสร้างกลการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรมีความสำคัญเช่นเดียวกัน โดยต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ 3) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ และความร่วมมือในการองค์กร พบว่า การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นของบุคลากรในเทศบาลเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติของเทศบาลมากที่สุด 4) ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางการเมืองและการบริหาร สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่า หากได้รับการสนับสนุนทางการเมืองจะเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการนำนโยบายไปปฏิบัติ แต่การแสวงหาผลประโยชน์ของกลุ่มการเมือง จะเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการนำนโยบายไปปฏิบัติ ต่อการแสวงหาผลประโยชน์ของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นและกลุ่มการเมืองระดับชาติ จะเป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติของเทศบาล และ 5) ปัจจัยด้านระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล พบว่า เทศบาลใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานและมีระดับความสำคัญต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมาก ระเบียบกฎหมายบางส่วนก็เป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ เช่นเดียวกัน ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลคอนสักในปัจจุบันตามความคิดเห็นของพนักงานเทศบาล มีความเหมาะสมกับองค์กร และสอดคล้องกับตัวแบบทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตัวแบบบูรณาการ ผลการศึกษายังสามารถนำไปพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติและพัฒนาท้องถิ่น

วรรณา จีรพันธ์ (2551 : 98) การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ : ศึกษากรณีนโยบายแก๊สโซฮอล์” พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของนโยบายประกอบไปด้วย 1) ปัจจัยด้านเนื้อหาสาระของนโยบาย พบว่า เป็นนโยบายที่เป็นการเพิ่มทางเลือกการใช้พลังงาน เมื่อนำไปปฏิบัติจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม มีการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบายอย่างชัดเจน ตลอดจนมาตรการต่างๆ ที่ออกมารองรับและสนับสนุน ทำให้นโยบายมีความเป็นไปได้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม 2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของนโยบาย ประกอบด้วยปัจจัยทางเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากปัญหา

วิกฤตราคาน้ำมันที่ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมทั่วประเทศทั้งในระดับมหภาคและระดับจุลภาคปัจจัยทางสังคมจากโครงสร้างประชากรส่วนใหญ่ของประเทศประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร การกระจายรายได้ ลดปัญหาการว่างงาน และปัจจัยทางการเมืองจากความสำเร็จของรัฐบาล ภาวะผู้นำการสนับสนุนจากชนชั้นนำทางการเมือง ปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้การนำนโยบายไปปฏิบัติประสบผลสำเร็จ

วารรัตน์ พันธุ์สง่า, วีระวรรณ ศิริพรสวรรค์, และเอมอร วิจิตรพงษา (2552 : 102) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติของหมู่บ้านตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาบ้านคลองมะพลับ หมู่ที่ 9 ตำบลศรีภิรมย์ อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของกรรมการเป็น “ผู้นำแบบประชาธิปไตย” เน้นการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมแสดงความคิดเห็นต่างๆ และรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการสนับสนุนการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ ด้านความรู้ความเข้าใจในนโยบาย คนในชุมชนยังไม่เข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่แท้จริง ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน มีการร่วมประชุมรับทราบนโยบาย มีการแสดงความคิดเห็นเสนอแนะ และมีการลงมือปฏิบัติเอง รวมทั้งความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและส่วนราชการต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนทั้งความรู้และงบประมาณในการดำเนินการ การยอมรับนโยบายของคนในชุมชน โดยเริ่มจากบุคคลมาร่วมเรียนรู้ที่ศูนย์เรียนรู้ และนำกลับไปปฏิบัติที่บ้านกับครอบครัว แนะนำเพื่อนบ้านในชุมชนจนกระทั่งได้มีคณะบุคคลจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัดอื่นๆ มาศึกษาดูงานและนำไปปฏิบัติตามและเมื่อนำนโยบายไปปฏิบัติก็เกิดการเปลี่ยนแปลงในหมู่บ้าน ทำให้รายจ่ายของครัวเรือนลดลงครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น สมาชิกในครัวเรือนมีการออมเงิน ชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ชุมชนส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และชุมชนมีความเอื้ออารีต่อกัน

สุธิษา วงษ์จัน (2553 : 89) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติของเทศบาลตำบลน้ำตกไพรโยกน้อย ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยที่เป็นผลกระทบต่อ การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ ด้านรูปแบบนโยบายซึ่งเป็นตัวแบบชนชั้นนำ (Elite Model) ซึ่งไม่ได้เกิดจากปัญหา และความต้องการของประชาชน ด้านโครงสร้างองค์กร คือ ประชาชนส่วนใหญ่ในท้องถิ่นยังไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเทศบาล ด้านบุคลากรในองค์กรบางส่วนที่ได้รับทุนการศึกษายังไม่ตรงกับความต้องการที่จะนำมาพัฒนา งานของตน และพัฒนาท้องถิ่น และด้านงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดซึ่งไม่เพียงพอต่อการ

แก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนของประชาชนในชุมชน ทำให้ไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนได้เต็มที่

แนวทางการนำนโยบายไปปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คือ ด้านตัวแบบนโยบาย ควรนำมาจากปัญหาของประชาชนอย่างแท้จริง มิใช่ให้ผู้บริหารเป็นผู้กำหนด ด้านโครงสร้างองค์กรควรมีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของเทศบาลมากยิ่งขึ้น ด้านบุคลากรควรกำหนดให้มีการศึกษาต่อในสาขาที่สอดคล้องกับงานที่แต่ละบุคคลปฏิบัติและควรสร้างความผูกพันระหว่างบุคลากรและองค์กรให้มากยิ่งขึ้น และด้านงบประมาณควรมีการพัฒนาจัดเก็บรายได้ เพิ่มช่องทางการจัดเก็บให้มากขึ้น และจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

วัชรินทร์ สุทธิชัย (2555 : 211) ที่ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ระดับค่อนข้างมาก 2 ปัจจัย คือปัจจัยด้านความชัดเจนของวัตถุประสงค์ของนโยบาย และด้านการติดตามการดำเนินงาน ความคิดเห็นในระดับปานกลาง 7 ปัจจัย ได้แก่ การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน การเผยแพร่ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ ทศนคติของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ภาวะผู้นำ การได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประชาสัมพันธ์ และการติดต่อสื่อสาร และด้านสมรรถนะขององค์กร

2. ปัจจัยภายนอกเหนือการควบคุมที่มีผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ระดับค่อนข้างมาก 3 ปัจจัย ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านความผันผวนทางเศรษฐกิจ และด้านสภาพทางสังคม

3. ความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระดับค่อนข้างมาก 4 ปัจจัย ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านการบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ด้านการผลิตครูและการส่งเสริมวิทยฐานะครู ด้านการสอน ด้านการบริการวิชาการและสังคม อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือด้านการวิจัย

จิราพร บาร์ศรี (2557 : 316-317) ได้วิจัยปัจจัยที่อธิบายสมรรถนะของผู้ใหญ่บ้าน ในมุมมองของประชาชน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการสร้างสมการพยากรณ์เพื่ออธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้ใหญ่บ้านในมุมมองของประชาชน สรุปได้ว่า สมรรถนะด้านเพศของผู้ใหญ่บ้าน ด้าน

แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน ด้านรูปแบบผู้นำแบบประชาธิปไตยด้านรูปแบบผู้นำแบบมีส่วนร่วม และด้านรูปแบบผู้นำการสนับสนุนทางการเมืองส่งผลให้ผู้ใหญ่บ้านมีสมรรถนะมากยิ่งขึ้น

2. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของผู้ใหญ่บ้าน พบว่า 1) การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ควรสนับสนุนด้านค่าตอบแทนที่สูงขึ้น สนับสนุนสวัสดิการ และการศึกษา 2) การส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ โดยกระตุ้นให้เกิดความสำนึกที่ดีต่อหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน 3) การส่งเสริมบทบาทความเป็นผู้นำด้านประชาธิปไตยโดยสนับสนุนให้มีการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจตามระบอบประชาธิปไตย 4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ผู้ใหญ่บ้านได้เป็นผู้นำการพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และ 5) การสนับสนุนทางการเมือง โดยการให้ผู้ใหญ่บ้านได้เป็นผู้นำในการส่งเสริมบทบาททางการเมืองการเข้าร่วม และปฏิรูประบบการเมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

กัญทิลา น้อยเจริญ (2557 : 270-273) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปปฏิบัติ : กรณีศึกษา ผู้กู้เงินในจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปปฏิบัติ พบว่ามีความสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปปฏิบัติ ด้านการติดตามผลและประเมินผลนโยบายมีความสัมพันธ์สูงสุด และด้านการเมืองไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า ตัวแปรอิสระ 9 ตัวสามารถอธิบายตัวแปรตามการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปปฏิบัติ โดยรวมได้ร้อยละ 59.0 ค่า $R^2 = .590$ มีตัวแปรที่สำคัญเข้าสู่สมการจำนวน 5 ตัวแปร และมีความสัมพันธ์เชิงบวก เรียงลำดับจากสูงไปหาลำต่ำ คือ ระบบการติดตามประเมินผลนโยบาย วัตถุประสงค์ และมาตรฐานของนโยบาย การกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน สมรรถนะขององค์กร และเศรษฐกิจ

3. ผลการยืนยันจากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ยืนยันปัจจัย 5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไปปฏิบัติคือ ระบบการติดตามประเมินผลนโยบาย วัตถุประสงค์ และมาตรฐานของนโยบาย การกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน สมรรถนะขององค์กร และเศรษฐกิจ

สมเกียรติ เกียรติเจริญ (2558 : 274-275) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 8 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านนิติธรรม ด้านความยุติธรรมด้านคุณธรรม ด้านภาวะผู้นำ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการกระจายอำนาจ และด้านความโปร่งใส
2. ความสำเร็จในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจำแนกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความสะอาดที่ประชาชนได้รับ ด้านประสิทธิภาพ ด้านผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ด้านประโยชน์สุขของประชาชน และด้านความคุ้มค่า
3. รูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมหาสารคาม มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านนิติธรรม 2) ด้านความโปร่งใส 3) ด้านคุณธรรม 4) ด้านความรับผิดชอบ และ 5) ด้านภาวะผู้นำ

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Pressman and Wildavsky (1979) ได้ศึกษา เกี่ยวกับการนำนโยบายสร้างงานให้ชนกลุ่มน้อยไปปฏิบัติที่นคร โอ๊คแลนด์ มลรัฐคาลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา ได้นำเสนอผลการศึกษาไว้ดังนี้

1. การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่ควรแยกจากนโยบาย และจะต้องมองว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นมาภายหลังและเป็นอิสระจากการออกแบบนโยบาย
2. ผู้ออกแบบนโยบายควรหาวิธีการโดยตรงในการบรรลุเป้าหมายของนโยบายมาใช้ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความซับซ้อนในการทำงานร่วมกัน และเป็นเหตุให้การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่เป็นผล ดังนั้นควรให้ความสนใจกับการสร้างองค์กรหรือกลไกในการบริหารนโยบายขึ้นมาใหม่
3. ควรพิจารณาทฤษฎีที่เป็นรากฐานของนโยบายอย่างระมัดระวังว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

4. ความต่อเนื่องของภาวะผู้นำเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ หากเมื่อใดที่ผู้ปฏิบัติงานสำคัญหายไป จะทำให้เกิดความวุ่นวายในโครงการ

5. การทำให้นโยบายเป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายจะเป็นสิ่งที่ดีมาก

Sebring (1977 : 108) ได้ทำการศึกษาถึงปัญหาที่ทำให้เห็นนโยบายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐกับกรมสวัสดิการสังคม (Department of Public Welfare) ในประเทศสหรัฐอเมริกาล้มเหลว ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุสำคัญของความล้มเหลวในการดำเนินนโยบายดังกล่าวเกิดจากความไม่เข้าใจถึงสภาพและอุปสรรคในการดำเนินงานของแต่ละฝ่าย ซึ่งสามารถแยกออกได้เป็น 1) สภาพแวดล้อมขององค์กรและรูปแบบการบริหารงาน (organizational environments and management styles) ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ กรมสวัสดิการสังคมมีสภาพแวดล้อมที่ค่อนข้างไม่แน่นอน มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วทั้งทางด้านการควบคุมทรัพยากร และรูปแบบการปฏิบัติงานที่เคร่งครัดตามระเบียบในทางตรงกันข้าม มหาวิทยาลัยจะมีสภาพแวดล้อมที่ค่อนข้างสงบและมั่นคง พร้อมกับความเป็นอิสระทางวิชาการ ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงสามารถปฏิบัติงานได้โดยไม่ได้รับความกดดันทางการเมืองภายนอกแต่อย่างใด นอกจากนี้การขาดประสบการณ์ของทั้งสองฝ่ายในการดำเนินงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดทำให้ทั้งสองไม่สามารถปรับตัวเข้ากันได้ 2) ลักษณะของโครงสร้างองค์กร (Organizational Structure Characteristics) ของทั้งสองหน่วยงานแตกต่างกัน จากการศึกษาโครงสร้างที่แตกต่างกัน เป็นเหตุให้เกิดการขัดแย้งระหว่างองค์กรในหลากหลายด้าน เช่น เป้าหมายของการดำเนินงาน การพิจารณาความดีความชอบ มิติด้านเวลา ระดับความเป็นทางการขององค์กร ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้การดำเนินงานร่วมระหว่างหน่วยงานประชาสงเคราะห์และมหาวิทยาลัยไม่ประสบความสำเร็จ 3) ปัญหาด้านอื่นๆ เช่น การขาดการสนับสนุนตั้งแต่ต้นจากผู้ปฏิบัติงานทั้งสองฝ่าย ทำให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรมในการปฏิบัติงานร่วมกันในเวลาต่อมา หรือการที่ผู้เสนอโครงการหรือผู้กำหนดนโยบายไม่ได้ลงมาปฏิบัติงานเอง ทำให้ไม่เกิดความเชื่อมโยงระหว่างนโยบายและการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังมีอุปสรรคในด้านระยะเวลาและระยะทางในการเดินทางเพื่อประสานงานหรือปฏิบัติงานร่วมกัน

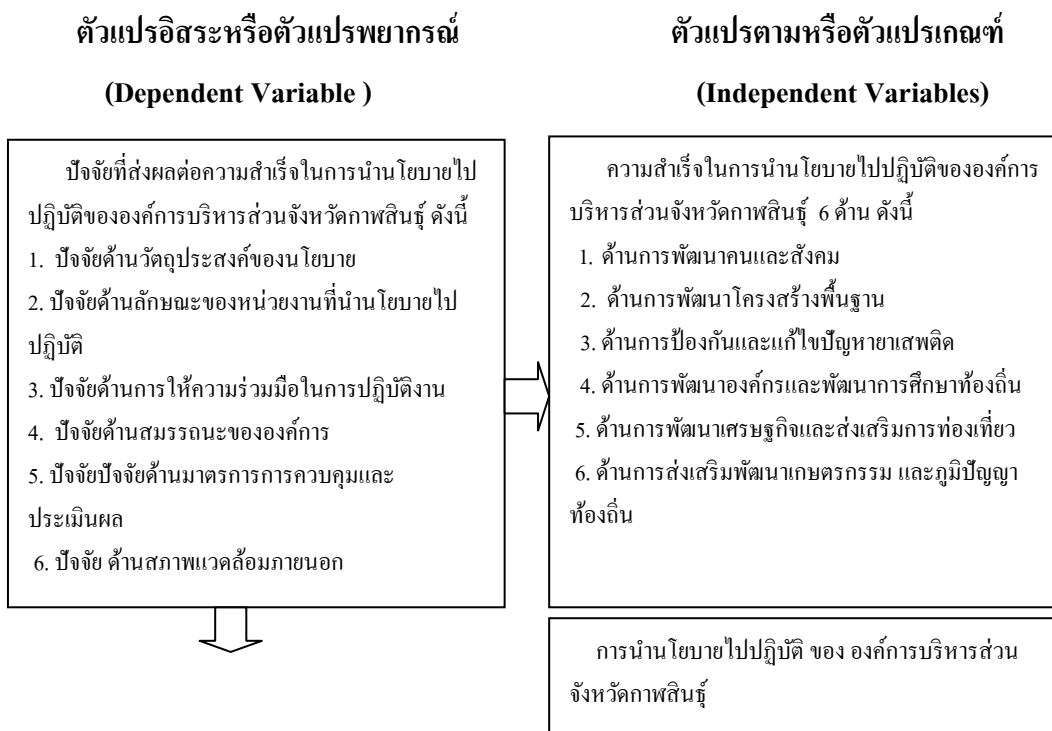
Attewell, Paul and Gerstein, Dean R. (1979 : 311-327) จากงานวิจัยเรื่อง Government Policy and Policy Practice ได้ทำการศึกษากรณี ความล้มเหลวของการนำนโยบายการบำบัดผู้ติดยาเสพติดไปปฏิบัติในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. 2522 พบว่า ความล้มเหลวของนโยบายมีสาเหตุหลักมาจากการที่รัฐบาลกลางหรือสหพันธรัฐ (Federal Government) ได้กำหนดตัวชี้วัดการประเมินผลสำเร็จของ โครงการ และการกำหนดข้อปฏิบัติที่

เข้มงวดเพื่อให้หน่วยงานระดับท้องถิ่นปฏิบัติตามได้โดยตรง แต่เมื่อท้องถิ่นนำข้อปฏิบัตินี้ไปใช้พบว่าประสบความสำเร็จไม่มากนัก นอกจากนี้ ตัวนโยบายเองก็มีความผิดพลาดเช่นเดียวกัน กล่าวคือ การที่รัฐบาลได้กำหนดให้นำสารเมธาโดน (Methadone) มาใช้กับคนใช้นั้น ได้รับการคัดค้านจากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพราะเห็นว่าการใช้สารเมธาโดน (Methadone) เป็นประจำอาจทำให้ผู้ป่วยเปลี่ยนจากการติดเฮโรอีนมาติดสารเมธาโดน (Methadone) แทน จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้สรุปได้ว่า สาเหตุสำคัญของความล้มเหลวในการนำนโยบายบำบัดผู้ติดยาเสพติดไปปฏิบัติ มาจากการตั้งเกณฑ์ตัวชี้วัดเป้าหมายที่ผิดพลาดการกำหนดนโยบายที่ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในระดับล่าง และการกำหนดกรอบการปฏิบัติงานที่ตายตัวเกินไป

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ด้านความชัดเจนของเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย การกำหนดภารกิจและมอบหมายงาน สมรรถนะของหน่วยปฏิบัติมาตรการควบคุมประเมินผล และการกระตุ้นส่งเสริมรวมถึงลักษณะของหน่วยงาน ที่นำนโยบายไปปฏิบัติ นอกจากนี้ยังมี การศึกษาเกี่ยวกับการนำตัวแบบนโยบายไปปฏิบัติ และการปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหาร ได้รับการยอมรับอย่างยิ่ง ส่วนในต่างประเทศนั้นพบว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่ควรแยกจากนโยบายผู้ออกแบบนโยบายควรหาวิธีการโดยตรง และควรนำทฤษฎีที่เป็นรากฐานของนโยบายอย่างระมัดระวังว่าเหมาะสมเพียงใด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องรูปแบบการนำนโยบายไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้บูรณาการตามแนวคิดทฤษฎีปัจจัยที่ส่งผลสำเร็จต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 9 กรอบแนวคิดการวิจัย